

הרכבתו של האפר בקש חטה, שעורה ותירס.
 בארץ מרבית להשתמש בקש בהזנת הבהמות, חשבנו איפוא כי מן הצורך הוא
 לבדוק את האפר של הקש באופן מפורט.
 הבדיקות שלנו מעידות, כי כמות המינרלים בקש חטה, שעורה ותירס הנדלים
 בארץ עולה על המינרלים שבגידולים אלה בחו"ל. לעומת זאת החומצה הורחנית מועטה
 בקש שלנו ומגיעה למינימום שלה, ובאפר של שעורה ותירס גם למטה מינימום הנמצא
 בקש הגידולים האלה בחו"ל. האשלה בקש חטה ותירס גבוה מאד, בקש שעורה גבוה
 מאשר באפר של השעורה באירופה וקטן מאשר באמריקה.
 בדיקת הקש לאשלה ולחומצה זרחנית היא בהתאם למתכונת הסלחים האלה
 הנמצאים באדמת הסלנה, מקום גידולו של הקש.
 החומצה הצורנית (SiO_2) מרובה מאד בקש חטה ותירס ומגיעה ל-4.7% עד 5.9.
 כמות זו של חומצה צירנית גדולה מכמות כל האפר של קש בחו"ל. הופעה
 זו יש אולי לקשור אל הסתכלותו של למרמן, המראה כי החומצה הצורנית יכולה
 למלאות את מקומה של החומצה הורחנית בהזנת הצמח.
 עניינתו של הקש בחומצה זרחנית משפיעה בודאי על גידול הבקר הצעיר וביחוד
 הבקר הערבי הנוזן בעיקר בקש.
 הערה: הבדיקות נעשו בהשתתפות הג' נוביקוב ובירנה וחי' רביקוביץ.

נוספות לשאלת הסויה בארץ.

יבולי הסויה בארצות הבעל אינם יכולים להשיג את רצון מנדליה (עיין עלון ו'
 'לשאלת הסויה בארץ' ד"ר ל. פינר), נסינו איפוא השנה 6 זנים שהבאנו אותם מגרמניה,
 בארצות שלחין בנן הירקות להדרכה בעין-חרוד.
 מובן מאליו, שההשקאה העלתה את היבול של הסויה. אולם גם בנגת הירק היא
 נשארת לעת עתה כגידול פרובלמטי. אנחנו בחרנו כשבילה כרב כרוב, מזובל ופה
 ואף על פי כן רחוקה היא מאד מאד לשאת את היבולים אשר עליהם מכרזים בארצות
 שהסויה גדלה שם בהצלחה.
 טבלא א.

יבולי הסויה בנן ההדרכה בעין-חרוד, תרפ"ו.

שם הזן	יבול לחלקה ק"ג	יבול לדונם ק"ג	הערות
(1) אפילה למחצה נבוכה שחורה W. S. b. 5365	1.565	62.6	אחרה לחבשיל
(2) אפילה נבוכה צהובה E. Y. S. 5636	1.325	53.0	
(3) אפילה נבוכה צהובה M. N. S. 5637	1.910	76.4	
(4) אפילה נבוכה צהובה T. Y. N. 5638	1.810	72.4	
(5) בכירה נמוכה M. D. H. 5112	1.135	45.4	העלים לקו בחלודה ונבלו
(6) בכירה נמוכה שחורה D. H. S. 5115	1.410	56.4	

על הארמה וטיבה עיין חוברות קורסות. הזנים נזרעו: 6.5.26; לפני הזריעה השקו את החלקה; הזרעים נכטו כעבור 6 ימים — 11.5.26; המרחק בין השורות היה 80 ס"מ; בשורה 10 ס"מ; השקו 5 פעמים: 6.5, 11.5, 16.5, 25.5, 24.6; האסיף התחיל 15.7 כעבור 70 יום אחר הזריעה. האסיף נגסר עד 18.8 ונמשך 34 יום. הסויה באה אחרי כרוב וכרובית זנים שזבלו אותם: 6000 ק"ג זבל אורגני, אשלג, זרחן, הנקן 80 ק"ג מכל מ"ן. נוסף על אלה לא יכולה גם ההשקאה (5 פעמים בתקופת הנידול) לשמור על הזרעים שלא יצטמקו וכמעט בכל הזנים הופחת משקל 1000 זרע במדה מסוימת. גם מראיהם החיצוני של הזרעים מעיד על הצטמקות וירידה.

ט ב ל א ב.

הצטמקותה של הסויה בארץ.

מספר הזן	משקל 1000 זרע		משקל 1000 זרע		הפחתה או העליה	
	לזני הזריעה		אחרי האסיף		או העליה	
	ג ר מ י מ		ג ר מ י מ		גרם	%
מספר 1	132.5	102.0	30.5	23.01	—	—
2 "	158.3	121.2	37.1	23.43	—	—
3 "	187.0	114.2	72.8	38.93	—	—
4 "	127.7	111.4	16.3	12.76	—	—
5 "	115.4	136.8	21.4	18.54	+	+
6 "	115.0	109.5	5.5	4.78	—	—

אין בכונתי לפסול את נידול הסויה. אנו מוצאים רק לנחוי לציון את העובדה כי גם כגנת הירק ובהשקאה עדיין לא עלה בידנו לגדל את הסויה בהצלחה. וכי הדרישה אחרי זן מתאים (אפשר מאד שהוא בנמצא) הנה שאלת העתיד. אולם עד שימצא זן זה אין לנידול קטנת זו כל ערך ממשי גם בגן הירק.

סקירה על הרפת ברגניה א'.

מאת ד"ר י. נריה.

תולדות הרפת.

הרפת ברגניה א' נוסדה בשנת 1910 והתחילה בפרות אחדות בנות זרע מקומי. בשנת 1912 קנו בסוריה בערך 6 פרות ו-5 ענלות מהזרע הבירותי-דמשקאי. כעבור שנה אחרי הקניה הזאת פרצה מגפת הדבר וכמעט כל הפרות הזועיות טנו. נשארה בחיים רק פרה וענלה אחת מהזועיות ומהפרות הערביות נשארו בחיים 5 פרות ו-2 ענלות. בשנת 1916 קנו שוב בערך 10 ענלות ופרה אחת בבן-ישמן, הרפת היחידה אז בארץ עם פרות זועיות ומעורבות. הענלות מבן-ישמן היו כבר חצי דם אוסטרו-בירותי. מקצתן של בהמות אלו וולדותיהן נמצאות עוד כעת ברפת ברגניה. אע"פ שהפרות האלה לא הגיעו